

5. *Бацевич Флорій*. Семантика і прагматика очікуваних і неочікуваних змін: функції та комунікативні смисли частки **І (Й)** у сучасному українському мовленні. // Українська мова і література в школі. — 2008. — № 1. — С. 41–44. — Бібліогр.: С. 44.
6. *Виноградов В.А.* Дейксис. // Лингвистический энциклопедический словарь. — М.: Сов. энциклопедия, 1990. — С. 128.
7. Дискурсивные слова русского языка: опыт контекстно-семантического описания. / Ред. Киселева К.Л., Пайар Д. — М.: Языки славянской культуры, 1998. — 322 с. — Бібліогр.: С. 319–321.
8. Дискурсивные слова русского языка: контекстное варьирование и семантическое единство. / Ред. Киселева К. Л., Пайар Д. — М.: Языки славянской культуры, 2003. — 286 с. — Бібліогр.: С. 283–285.
9. *Киселева К., Пайар Д.* Введение. // Дискурсивные слова русского языка: опыт контекстно-семантического описания. / Ред. Киселева К. Л., Пайар Д. — М.: Языки славянской культуры, 1998. — С. 3–16. — Бібліогр.: С. 15–16.
10. Мова і мовознавство в духовному житті суспільства: Монографія. / Відп. ред. Т.В. Радзівєвська. — К.: Видав. Дім Дмитра Бураго, 2007. — 352 с.
11. *Терехова С.І.* Система орієнтаційних координат у мові і мовленні (На матеріалі української, російської та англійської мов). — К.: Видав. центр КНЛУ, 2007. — 400 с.

Flory Batsevych (Lviv)

GENERAL DEIXIS PRAGMATICS

(based on the particles of Modern Ukrainian)

The article analyzes the Modern Ukrainian particles О, ОТ, ТО. Common communicative junction of the particles is slated as well as the expressions of their senses in different contexts. Their paradigmatic relations are also in the focus. Tin-article proves that the lexemes under analysis perform the communicative function of the most general indication (deixis) and differ according to the degree of the inner human world involvement into the content of the utterance. The particles form the micro-paradigm, the members of which are in hypero-hyponimic relation.

Key words: pragmatics, discourse words, deixis, general deixis, particles deictic particles, paradigmatic relations.

Мовна мозаїка

П'ЯТЕРО ЖІНОК ІЗ ТЕЛЕСЕРІАЛУ...

У підручниках і посібниках з української мови зазначено, що збірні числівники вибірково поєднуються з іменниками, серед яких подано іменники середнього роду – назви недорослих істот (*двоє лошат, п'ятеро качат, десятеро гусят*) і предметів (*трьоє вікон, четверо коліс, п'ятеро відер*), чоловічого роду на позначення осіб чоловічої статі (*двоє вояків, семеро сміливців*) та множинні іменники (*двоє воріт, восьмеро саней, трьоє ножиць*). Тут же застерігають, що збірні числівники не сполучаються з назвами осіб жіночої статі. Проте мовна практика, насамперед української періодики, останнім часом спростовує це застереження, пор.: *Попри те що головних героїнь у телесеріалі "Відчайдушні домогосподарки" номінально четверо, де-факто центральними зірками історії є п'ятеро жінок* (Україна молода, 8.04.2010); *За словами журналіста, свідками побиття стало трьоє дівчат, які сиділи на лавці неподалік* (Україна молода, 15.04.2010). Одні вважають такі вживання ненормативними, інші вбачають у них початок нової тенденції у використанні збірних числівників. Чи стануть вони звичними і нормативними? Поживемо – побачимо.

Катерина Городенська